

УДК 339.732.2

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.199.26-31>

Довгаль О.А.
доктор економічних наук
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Dovgal Elena
Dr. of Economic Sc.
V.N. Karazin Kharkiv National University
<https://orcid.org/0000-0003-3219-9731>

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ПЕРЕХОДУ ДО ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

У статті відзначено, що основними сучасними трендами, що впливають на соціально-економічну складову суспільства, держави та економічних структур є зміна клімату, що тісно пов'язана з глобалізацією, включаючи економічну активність, зміну способу життя та урбанізацію, а також швидкий розвиток технологій, який, трансформуючи та покращуючи людський досвід та можливості, пропонує потенціал для вирішення, у тому числі проблеми зміни клімату. У зв'язку з цим для національних економік нарізла потреба реалізації економічної політики переходу до зеленої економіки в умовах цифровізації, яка визначає необхідність використання сучасних технологій та створення таких інформаційних систем, які здатні швидко реагувати на постійні трансформації в напрямку створення зеленої економіки. Встановлено, що залежно від національного контексту у різних країнах складаються власні моделі економічної політики переходу до зеленої економіки, які відрізняються багаторівневістю, міжсекторальністю та полісуб'єктністю. Специфіка національних моделей складається зі структурних та процесуальних характеристик економічної політики переходу до зеленої економіки.

Ключові слова: зелена економіка, цифровізація, цифрова економіка, економічна політика, перехід до зеленої економіки.

ECONOMIC POLICY FOR TRANSITION TO A GREEN ECONOMY IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

The article notes that the key megatrends that determine the technological future of the global economy are the digital and green economies. It is in their unity that they are the path to sustainable economic growth and improved human well-being, since climate change is associated with globalization, including economic activity, lifestyle changes and urbanization, and the rapid development of technologies, transforming and improving human experience and capabilities, offers the potential to solve, including the problems of climate change. In this regard, the need has arisen for national economies to implement an economic policy of transition to a green economy in the context of digitalization, which determines the need to use modern technologies and create such information systems that are able to quickly respond to transformations towards creating a green economy. The answer to the question of what approaches the modern economy will use when creating high-tech products that can change the world will allow in the future to most effectively distribute and redistribute resources, optimize production systems and business models. The article concludes that, depending on the national context, different countries develop their own models of economic policy for the transition to a green economy, which are characterized by multilevel, intersectoral and multi-subjectivity. The specificity of national models consists of structural and procedural characteristics of the economic policy for the transition to a green economy. At the same time, in conditions of macroeconomic uncertainties, it is especially important to understand and predict positive and negative scenarios of the expansion of digital technologies into new areas of human life, as well as into the development of a green economy. It is necessary to clearly understand and formulate practical solutions for the intensification of technological development, increasing the efficiency of interaction of all participants in the innovation ecosystem based on the capabilities and system of relations between the state, science and business..

Keywords: green economy, digitalization, digital economy, economic policy, transition to a green economy.

JEL classification: O44 O3, O14.

Постановка проблеми. У сучасному світі з урахуванням впливу глобальних змін світової економічної архітектури внаслідок прискореної цифровізації економіки основні напрями гуманітарного знання перебувають у стані балансування між привабливими перспективами

трансформації соціальної реальності під впливом технологій та ризиками маніпулювання свідомістю людини та її поведінкою у суспільстві масових комунікацій та великих даних. Окремим напрямком дослідження є зміна вектору трансформації економіки під впливом цифрових

технологій, а також перспективи зеленої економіки у сучасному світі. Останнє є найбільш динамічно наростаючим у світі трендом, оскільки одною з головних умов збереження природи й довкілля для майбутніх поколінь. Проблеми, з якими наразі стикається наша цивілізація, ведуть до масштабних змін у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Таким чином, для національних економік назріла потреба реалізації економічної політики переходу до зеленої економіки в умовах цифровізації. У свою чергу, економічна політика переходу до зеленої економіки визначає необхідність використання сучасних технологій та створення інформаційних систем, які здатні швидко реагувати на постійні трансформації економіки.

Вирішення цього завдання дозволить виявити можливі відповіді сучасної економіки на різні виклики з урахуванням взаємодії людини та технологій на сучасному етапі глобального розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концепт зеленої економіки як основи економічної політики, закладений у працях Д. Пірса, А. Маркандія, Е. Барб'є та Р. Костанзой, в даний час отримав широке відображення в науковому дискурсі, фіксуючись у руслі різних дослідницьких напрямків, що акцентують увагу на політичних, економічних та соціальних аспектах цього явища.

Наукове осмислення зелених трансформаційних процесів у сучасному світі стали предметом досліджень багатьох зарубіжних (С. Бернштейн, А. Боуен, П. Ньюелл, С. Фанкхаузер) [11, 14, 5, 7] та українських вчених (Л. Горбач, Я. Гуменюк, К. Дригола, О. Кахович, О. Квактун, О. Рубан, Ю. Орловська) [1-2].

Зв'язок процесу цифровізації та зеленої економіки, а також їх загальні та особливі характеристики обґрунтовувалися цілою низкою авторів (Дж. Цао, Дж. Діас, К. Го, Д. Мінґое, Ц. Ран, А. Раззак, А. Росаріо, Х. Сі, Р. Сію, З. Тянь, Д. Ву, Ю. Сюй, С. Ян, Дж. Чжан) [12, 15, 16, 17].

Незважаючи на те, що як проблематика зеленої, так і проблематика цифрової економіки є доволі обговорюваною в науковому колі, з часом вони лише набувають своєї актуальності, а їх симбіотичний прояв потребує свого подальшого дослідження та наукового обґрунтування. Питання визначення, обговорення та реалізації комплексного бачення зеленої та цифрової трансформації економіки у наукових джерелах, на наш погляд, висвітлені недостатньо. Дана проблема потребує системного дослідження як світового, так і національного досвіду з урахуванням новітніх викликів, що постали перед сучасним суспільством.

Мета статті – дослідження особливостей проведення економічної політики переходу до зеленої економіки за умов цифрової трансформації.

Досягнення зазначеної мети передбачає вирішення низки завдань, до яких належать: дослідження специфіки змісту та шляхів реалізації економічної політики переходу до зеленої економіки та уточнення основних тенденцій, пов'язаних з масовою, прискореною та глобальною цифровізацією всіх суб'єктів сучасної економіки.

Вклад основних результатів дослідження. Проведений аналіз Доповіді ООН «Про Глобальні тенденції 2030» дозволив сформулювати основні тренди, що

впливають на соціально-економічну складову суспільства, держави та економічних структур [13], серед яких особливо очевидними та значущими для нашого дослідження є такі:

1. Швидкий розвиток технологій: протягом наступних двох десятиліть темпи та вплив технологічних досягнень, ймовірно, збільшуватимуться, трансформуючи та покращуючи людський досвід та можливості, та пропонує потенціал для вирішення таких проблем, як старіння, зміна клімату та повільне зростання продуктивності, створюючи при цьому нову напруженість та збої. У наступні десятиліття спостерігатиметься посилення глобальної конкуренції за ключові елементи технологічної переваги, такі як таланти, знання та ринки, що може призвести до появи нових технологічних лідерів чи гегемоній.

2. Зміна клімату: тенденції, тісно пов'язані з глобалізацією, включаючи економічну активність, зміну способу життя та урбанізацію, впливають на наше довкілля та можуть сприяти зміні клімату. Значною мірою зі зростанням світового населення збільшиться потреба у ресурсах. Вирішення проблем, що лежать в одній галузі продуктів масового попиту, буде пов'язане з рівнем споживання інших продуктів. Протягом наступних 20 років фізичні наслідки зміни клімату у вигляді вищих температур, підвищення рівня моря та екстремальних погодних явищ торкнуться кожної країни. Витрати і проблеми непропорційно ляжуть на світ, що розвивається, перетинаючись з деградацією навколишнього середовища, щоб посилити ризики для продуктів харчування, води, здоров'я та енергетичної безпеки. Можливим виходом із цієї ситуації є варіант переходу до зеленої економіки.

Слід наголосити, що розвиток зеленої економіки тісно пов'язаний з розвитком постіндустріального суспільства, переходом до нового технологічного укладу, відмінними рисами якого в економічній та господарській сфері є постіндустріальні, інформаційні, біо- та нанотехнології. Однак, представляється, що характер і дизайн зеленої економіки закладається не тільки завдяки якісним технологічним змінам у виробництві та споживанні благ, властивим постіндустріальному суспільству, а й певним трансформаціям у політико-управлінській сфері, що посилює роль неурядових акторів і значення тиску, що створюється динамікою екстернальних факторів середовища. В результаті, економічна політика переходу до зеленої економіки пов'язує різні просторові рівні у формуванні та розвитку інституційних контекстів, у рамках яких вона реалізується.

Характеристиками економічної політики переходу до зеленої економіки стають, таким чином, просторова багаторівневість, полі- та міжсекторальність та полісуб'єктність. Формування нових мережевих структур змінює формат відносин між акторами у сучасних національних та глобальних економічних системах, середовища зеленої економіки. Публічний характер прийняття рішень, характерний для сучасного етапу розвитку суспільства, зумовлений широким розвитком інформаційно-комунікативних технологій, змінює саму структуру управління цим процесом, розширює і змінює його, формує нові форми управління, ущільнює зв'язки між ними. Особливості

структури зеленої економічної моделі, її полісекторальність визначають асиметричність і асинхронність динаміки розвитку економічної політики переходу до зеленої економіки як у різних країнах, так і в різних секторах..

Ключовими суб'єктами формування економічної політики переходу до зеленої економіки є держава, науково-експертна спільнота, бізнес-структури, політичні партії, громадські організації, місцеві спільноти (табл.1).

Таблиця 1

Структурні компоненти економічної політики переходу до зеленої економіки

Суб'єкти політики розвитку зеленої економіки	Функції	Ресурси
Держава	Інтеграція «зеленої» повістки до національного публічного дискурсу, визначення стратегічних пріоритетів у сфері економічної політики переходу до зеленої економіки, формування нормативно-правових рамок, розробка планів, програм з її реалізації, координація та інтеграція діяльності всіх суб'єктів, кооперація ресурсів, подолання інституційної ізоляції цієї політики від інших видів політик	Адміністративні, бюджетно-фінансові, інформаційно-дискусивні, нормативні
Науково-експертна спільнота	Функція агрегування та аналітичного узагальнення наукових даних, генерація знань для стратегічних напрямів розвитку зеленої економіки, формування кадрового потенціалу для забезпечення структурної розбудови економіки з урахуванням перспектив та результатів політики «зеленого» розвитку; формування індивідуальних та організаційних «зелених» компетенцій; інформаційна та експертно-консультаційна підтримка діяльності в галузі зеленої економіки	Експертні, інтелектуальні, кадрові, матеріально-технічні, інформаційні
Бізнес-структури	Формування інвестиційного попиту на «зелені технології», товари та послуги, формування ринків екологічних товарів і послуг, участь у виробленні нормативних основ та реалізації «зелених» норм і стандартів, екологічна модернізація процесів виробництва, політики «зеленого» зростання, масштабування найбільш успішних лобіювання значущих напрямків «зелених» бізнес-практик, формування нової якості бізнес-етики	Інвестиційно-фінансові, матеріально-технічні, лобістські, інноваційні
Суспільні організації	Створення суспільного запиту на екологічні засади у процесі прийняття політичних рішень, формування та просування «зеленого» дискурсу в публічному полі, формування та мобілізація громадської думки, створення мереж співробітництва на міжнародному, національному та регіональному рівнях, контроль та громадська оцінка екологічно значущих державних та корпоративних рішень	Експертні, лобістські мережеві, символічно-іміджеві, інформаційні
Місцеві співтовариства	Формування суспільного запиту на вигоди, пов'язані із «зеленим» розвитком, споживчого попиту на «зелені» товари та послуги, лобіювання реалізації «зелених» проектів на місцевому рівні, масштабування успішних «зелених» практик	Інвестиційні, людські, лобістські, мережеві, інноваційні, матеріальні
Політичні партії	Політичне представництво інтересів спільнот у розвитку зеленої економіки, просування «зеленого курсу» на рівні законодавчих імперативів, вплив на політичний, суспільний та медійний порядок денний	Лобістські, мережеві, інформаційно-дискусивні

Джерело: сформовано автором

Центральна роль держави у формуванні економічної політики переходу до зеленої економіки підкреслюється більшістю експертів та дослідників [8]. Так, виключно швидкі темпи розвитку «зелених» секторів економіки в низці країн, особливо помітні на тлі уповільнення економічного зростання у 2008–2012 рр., були досягнуті завдяки поєднанню інституційного та інвестиційного чинників державної підтримки [4].

Незважаючи на те, що досвід «зеленого» переходу нараховує значну кількість успішних «зелених» «низових» ініціатив, результати подібних практик складно передбачувати і, в більшості випадків, слабкомасштабовані поза стійким інституційним ландшафтом, що формується державними органами. «Зелені» технології, товари та послуги досі не стали повністю ринковим продуктом і в деяких випадках слабо конкурентоспроможні. Інституційна «спадщина» сталого розвитку являє собою в більшості країн набір узгоджених заяв про бачення, нішеві плани, окремі проекти та деякі можливості. Діючі інститути структуровані навколо традиційної економіки та опираються змінам. Тому створення режиму державного регулювання, заснованого на сильній політичній волі, що

заохочує розвиток екологічних галузей та технологій, формування необхідної інфраструктури, інституційні реформи в системах управління, подолання інституційної ізоляваності створюваних інститутів – завдання, які можуть бути успішно вирішені виключно органами державної влади.

Представляється, що ефективність режиму державного регулювання у напрямі розвитку зеленої економіки, пов'язана по-перше, з чіткими та несуперечливими законодавчими рамками ключових організаційних та фінансових аспектів переходу до зеленої економіки, по-друге, з наявністю необхідних ресурсів і компетенцій у виконавців і, нарешті, що важливо, з громадською підтримкою. Координуюча та інформаційна функції держави полягають у тому, щоб організувати та інтегрувати діяльність усіх суб'єктів цього процесу, забезпечити розробку планів та програм, у тому числі в галузі освіти, зайнятості та політики розвитку в цілому, для забезпечення стратегічного бачення цілей економічної політики переходу до зеленої економіки.

Держава, будучи найбільш ресурсним суб'єктом, має можливість керувати всім інституційним циклом

економічної політики переходу до зеленої економіки, включаючи створення умов для доступу до даних та їх аналізу, забезпечення участі у виробленні «зеленого» курсу зацікавлених сторін та політичного діалогу, створення законодавства та встановлення стандартів, мобілізацію.

Традиційно наукова спільнота відіграє важливу роль у формуванні зеленої економіки та розвитку загальнотеоретичних та прикладних аспектів реалізації політики «зеленого» зростання. Сам термін вперше було введено в політичний порядок денний ще 1989 року англійськими вченими-економістами Д. Пірсом, А. Маркандія та Е. Барб'є у доповіді з рекомендаціями уряду, метою якого було надати консервативній партії рішення щодо покращення якості життя [4]. Незважаючи на те, що програма була сконцентрована на рішеннях для Великої Британії, представлена вона була у загальноєвропейському та загальносвітовому контексті. Згодом «зелена» повістка та економічна політика переходу до зеленої економіки формувалася під впливом робіт, що стали класичними [9], в яких обговорювалася «неповноцінність» поточних макроекономічних показників та необхідність урахування екологічної складової для політики сталого розвитку.

Роль бізнесу в економічній політиці переходу до зеленої економіки кардинально відрізняється від тієї пасивної ролі, яку бізнес-структури виконували в рамках реалізації традиційної екологічної політики. Фактично бізнес перетворюється, з одного боку, на одного з головних набувачів результатів політики «зеленого» розвитку, а з іншого – на одного з основних реципієнтів ризиків, пов'язаних із цим процесом. Очевидно, що стимули та ризики бізнесу з різних галузей і навіть різних організаційних форм участі у «зеленому» переході можуть суттєво відрізнятися. Так, у звіті «Кращий бізнес, найкращий світ» було виділено найбільш перспективні бізнес-сектори в області, наприклад, енергетики, виробництва продовольства та сільського господарства, а також охорони здоров'я, приріст у яких завдяки «зеленому» розвитку протягом наступних 10-15 років прискориться в два-три рази, що дозволить забезпечити створення до 2030 року 380 млн робочих місць. У той же час бізнес, пов'язаний із видобутком та переробкою природних ресурсів, безперечно, може зіткнутися з цілою низкою складнощів [6].

Зростання дивестицій із підприємств вичопного палива наочно ілюструє цю тезу. Однак, існують загальні тренди, пов'язані з імпліцитними особливостями моделі зеленої економіки, які сприяють включенню широкого спектру бізнес-структур до реалізації «зеленого» порядку денного. Насамперед, економічна політика переходу до зеленої економіки здатна створювати привабливі можливості для зростання, стійкості та посилення конкурентних переваг корпоративних гравців. Підприємства, орієнтовані виключно на традиційні розвинені ринки, упускають значні можливості для зростання на ринках, що розвиваються. Крім того, обмеженість природних ресурсів, яка стає все більш очевидною, «розганяючи» ціни на природну сировину, створює підвищений ризик для інвесторів та акціонерів та змушує провідні компанії фокусуватися на диверсифікації джерел ресурсів, інвестуючи у «зелені» технології та проекти. Інноваційний та матеріально-

технічний ресурс бізнесу дуже важливий при формуванні та реалізації економічної політики переходу до зеленої економіки. При цьому багато інновацій, що продукуються бізнесом, виходять за рамки технологій, відображають зміни в бізнес-моделях, процесах управління і мають наскрізний характер, охоплюючи різні галузі та напрямки інноваційної, промислової, торгової політики.

Громадські організації, місцеві спільноти та «зелені» політичні партії також є важливими суб'єктами економічної політики переходу до зеленої економіки, які відображають інтереси спільнот, орієнтованих не лише на вирішення глобальних та національних екологічних проблем, а й на просування «зеленого курсу» на рівні законодавчих імперативів.

В цілому вибудовування локального інституціонального ландшафту економічної політики переходу до зеленої економіки відбувається на тлі двох трендів, що перетинаються: значного підвищення уваги в суспільстві до екологічної проблематики та широкого поширення цифрових інформаційних технологій, що сприяють оперативному та динамічному включенню пересічних громадян у зелений порядок денний. Просування цього порядку неможливе без використання інформаційно-комунікативних механізмів, які реалізуються в інтегрованому з інтернет-середовищем публічному просторі. Інформаційні ресурси неурядових організацій, які здійснюють еколого-просвітницькі завдання у сфері громадянської освіти, розвитку екологічного активізму та добровольчості, різні експертні майданчики для обговорення значимих екологічних проблем можуть бути використані у формуванні партнерств та мережевих структур щодо розвитку зеленої економіки.

Стрімкий перехід багатьох країн до цифрової площини став початком фундаментальної цифрової трансформації сучасної економіки. Втім, цифровізація ж породила і стримуючий її фактор: чим потужнішими стають цифрові способи впливу на особистість, тим більш обережно суспільство приймає нові технології, оскільки, наприклад, легкість та доступність віддалених методик роботи створює сприятливе середовище для кіберзлочинців. Але, з іншого боку, така ситуація також сприяє необхідності швидкого реагування з боку урядів країн, щоб мінімізувати ризики кібершахрайств: 34 країни з-поміж членів ОЕСР прийняли національну цифрову стратегію розвитку та безпеки, 24 з яких впровадили зазначений документ вже у 2020 році як відповідь на потенційні ризики та загрози прискореної цифровізації економіки. [11].

Очевидною є необхідність змін як у частині впровадження цифрових технологій, так і в частині зеленої трансформації економічних моделей, що виникають у зв'язку з цим. Компанії перебудовують стратегії розвитку, шукають нові бізнес-моделі та технологічні рішення, що дозволяють не втратити частку ринку у процесі прискореної декарбонізації економіки, яка зараз запускається та загрожує масштабними обмежувальними заходами тим, хто забруднює довкілля.

Світовий бізнес, уряди країн, керівництво мегаполісів та агломерацій вже зараз спрямовують значні ресурси на розвиток технологій, покликаних запобігти зміні клімату та забезпечити кліматичну вуглецеву нейтральність до

2050 року. Все це тягне за собою масштабний технологічний переділ, який здатний змінити вигляд світової економіки протягом найближчих десятиліть. Зелена економіка є альтернативною домінуючою сьогодні економічною моделлю, яка, як показує ситуація у світовій економіці, посилює нерівність між країнами, проблему відходів виробництва, є причиною дефіциту ресурсів, а також створює нові ризики та загрози для довкілля та здоров'я людини [3].

За останнє десятиліття концепція зеленої економіки стала стратегічним пріоритетом для урядів багатьох країн світу і одночасно є трактуванням концепції сталого розвитку, яка зводить воедино питання економічного, соціального та екологічного розвитку. Так, наприклад, першим пунктом Програми ООН з навколишнього середовища є ініціативне з боку урядів країн довгострокове планування заходів щодо розвитку зеленої економіки з обов'язковим інформуванням усіх зацікавлених осіб (включаючи інвесторів, представників наукової спільноти, громадян) [10].

Таким чином, з урахуванням описаної вище зеленої економіки, цифровізації у всіх її найпомітніших проявах, можна з упевненістю говорити про те, що світ сьогодні перебуває у розпалі четвертої промислової революції (Індустрія 4.0). Трансформація просто фабрик у «розумні фабрики» (Smart Factories), що включає і об'єднує безліч різних технологій (кібер-фізичних систем (Cyber Physical Systems), інтернету речей (IoT), хмарних обчислень (Cloud Computing), штучного інтелекту (Artificial Intelligence) потенційно несе бізнесу величезну кількість переваг - від підвищення продуктивності за рахунок оптимізації та автоматизації до персоналізації виробництва, що забезпечує лояльність клієнтів; від вищої якості продуктів за рахунок моніторингу в реальному часі до

інтелектуального управління ланцюжком поставок та подальшого сервісного обслуговування.

Висновки. Таким чином, залежно від національного контексту у різних країнах складаються власні моделі економічної політики переходу до зеленої економіки, які відрізняються багаторівневістю, міжсекторальністю та полісуб'єктністю. Специфіка національних моделей складається зі структурних та процесуальних характеристик економічної політики переходу до зеленої економіки. Одночасно з цим в умовах макроекономічних невизначеностей особливо важливо розуміти та прогнозувати позитивні та негативні сценарії експансії цифрових технологій у нові сфери життя людини, а також у розвиток зеленої економіки. Необхідним є чітке розуміння та формулювання практичних рішень для інтенсифікації технологічного розвитку, підвищення ефективності взаємодії всіх учасників інноваційної екосистеми на базі можливостей та системи зв'язків держави, науки та бізнесу.

Таким чином, з урахуванням викладеного ключовими мегатрендами, що визначають технологічне майбутнє глобальної економіки, є цифрова та зелена економіка. Саме у своїй єдності вони є шляхом до сталого економічного зростання та покращення добробуту людства. Важливо також визначити, які підходи до створення мосту між державою, наукою та бізнесом у цих сферах будуть найбільш життєздатними найближчими роками, а також яким найбільш оптимальним та швидким способом наукове відкриття переходитиме у стан прикладного використання та виходу на ринок. Відповідь на питання, які саме підходи використовуватиме сучасна економіка при створенні високотехнологічних продуктів, здатних змінити світ, дозволить у майбутньому найбільш ефективно розподіляти та перерозподіляти ресурси, оптимізувати виробничі системи та бізнес-моделі.

Список використаних джерел:

1. Горбач Л., Рубан О., Гуменюк Я. (2024). Зелена економіка та стале виробництво в умовах глобалізації. Економіка та суспільство, № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-8>.
2. Орловська Ю.В., Квактун О.О., Кахович О.О., Дригола К.В. (2021). Державне управління зеленими інвестиціями як фактор сталого розвитку регіонів. Інвестиції: практика та досвід, № 16. С. 70-76. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.16.70>.
3. An inclusive green economy is one that improves human well-being and builds social equity while reducing environmental risks and scarcities. URL: www.unep.org/explore-topics/greeneconomy/about-green-economy#overview.
4. Barbier E.B., & Markandya A. (2012). A New Blueprint for a Green Economy (1st ed.). London: Routledge.
5. Bernstein S. (2013). Global Environmental Norms. Handbook of Global Climate and Environmental Policy / ed. by R. Falkner. Oxford: Wiley Blackwell. CrossRefGoogle Scholar.
6. Better Business, Better World. Business and Sustainable Development Commission, (2017). URL: <http://report.businesscommission.org/uploads/BetterBiz-BetterWorld.pdf>.
7. Bowen A., & Fankhauser S. (2011). The Green Growth Narrative: Paradigm Shift or Just Spin? Global Environmental Change, Vol. 21, No. 4. Pp. 1157–1159.
8. Carter N. (2018). The Politics of the Environment: Ideas, Activism, Policy (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press, DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108642163>.
9. Costanza, R., Daly, H., Alperovitz, G., Farley, J., Franco, C., Jackson, T., Kubiszewski, I., Schor, J., & Victor, P. (2013). Building a Sustainable and Desirable Economy-in-Society-in Nature. New York: United Nations Division for Sustainable Development.
10. Green Industrial Policy: Concept, Policies, Country Experiences. UN Environment, (2017). URL: <https://www.unep.org/resources/report/green-industrial-policy-concept-policies-country-experiences>.
11. Johnstone I. (2022). Global Governance and the Global Green New Deal: The G7's Role. Humanities and Social Sciences Communications, Vol. 9(1). Art. 33. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41599-022-01046-2>.
12. Mingyue Du & Siyu Ren. (2023). Does the digital economy promote industrial green transformation? Evidence

from spatial Durbin model. *Journal of Information Economics*, Anser Press, Vol. 1(1). Pp. 1–17.

13. New globalization report: Three mega-trends expected to impact our future. URL: www.un.org/ru/desa/new-globalization-report-three-mega-trends-expected-impact-our-future.

14. Newell P. (2019). *Global Green Politics*. Cambridge: Cambridge University Press, DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108767224>.

15. Rosário A.T., Dias, J.C. (2023). The New Digital Economy and Sustainability: Challenges and Opportunities. *Sustainability*, No. 15. DOI: <https://doi.org/10.3390/su151410902>.

16. Si H., Tian Z., Guo C., & Zhang J. (2023). The driving effect of digital economy on green transformation of manufacturing. *Energy & Environment*, DOI: <https://doi.org/10.1177/0958305X231155494>.

17. Yang X., Xu Y., Razzaq A., Wu D., Cao J., & Ran Q. (2023). Roadmap to achieving sustainable development: Does digital economy matter in industrial green transformation? *Sustainable Development*, No. . Pp. 2583–2599.

References:

1. Gorbach L., Ruban O., Gumenyuk Y. (2024). Zelena ekonomika ta stale vyrobnyctvo v umovakh globalizaciji [Green economy and sustainable production in the context of globalization]. *Economy and society*, No. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-8>. [in Ukrainian].

2. Orlovska Yu.V., Kvaktun O.O., Kakhovych O.O., & Drygola K.V. (2021). Derzhavne upravlinnja zelenymy investycijamy yak faktor stalogo rozvytku rehghioniv. [State management of green investments as a factor of sustainable development of regions]. *Investments: practice and experience*, No. 16. C. 70-76. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.16.70>. [in Ukrainian].

3. An inclusive green economy is one that improves human well-being and builds social equity while reducing environmental risks and scarcities. Retrieved from: www.unep.org/explore-topics/greeneconomy/about-green-economy#overview. [in English].

4. Barbier E.B., & Markandya A. (2012). *A New Blueprint for a Green Economy* (1st ed.). London: Routledge. [in English].

5. Bernstein S. (2013). *Global Environmental Norms*. *Handbook of Global Climate and Environmental Policy* / ed. by R. Falkner. Oxford: Wiley Blackwell. CrossRefGoogle Scholar. [in English].

6. Better Business, Better World. Business and Sustainable Development Commission, (2017). Retrieved from: <http://report.businesscommission.org/uploads/BetterBiz-BetterWorld.pdf>. [in English].

7. Bowen A., & Fankhauser S. (2011). The Green Growth Narrative: Paradigm Shift or Just Spin? *Global Environmental Change*, Vol. 21, No. 4. Pp. 1157–1159. [in English].

8. Carter N. (2018). *The Politics of the Environment: Ideas, Activism, Policy* (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press, DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108642163>. [in English].

9. Costanza, R., Daly, H., Alperovitz, G., Farley, J., Franco, C., Jackson, T., Kubiszewski, I., Schor, J., & Victor, P. (2013). *Building a Sustainable and Desirable Economy-in-Society-in Nature*. New York: United Nations Division for Sustainable Development. [in English].

10. Green Industrial Policy: Concept, Policies, Country Experiences. UN Environment, (2017). Retrieved from: <https://www.unep.org/resources/report/green-industrial-policy-concept-policies-country-experiences>. [in English].

11. Johnstone I. (2022). Global Governance and the Global Green New Deal: The G7's Role. *Humanities and Social Sciences Communications*, Vol. 9(1). Art. 33. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41599-022-01046-2>. [in English].

12. Mingyue Du & Siyu Ren. (2023). Does the digital economy promote industrial green transformation? Evidence from spatial Durbin model. *Journal of Information Economics*, Anser Press, Vol. 1(1). Pp. 1–17. [in English].

13. New globalization report: Three mega-trends expected to impact our future. Retrieved from: www.un.org/ru/desa/new-globalization-report-three-mega-trends-expected-impact-our-future. [in English].

14. Newell P. (2019). *Global Green Politics*. Cambridge: Cambridge University Press, DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108767224>. [in English].

15. Rosário A.T., Dias, J.C. (2023). The New Digital Economy and Sustainability: Challenges and Opportunities. *Sustainability*, No. 15. DOI: <https://doi.org/10.3390/su151410902>. [in English].

16. Si H., Tian Z., Guo C., & Zhang J. (2023). The driving effect of digital economy on green transformation of manufacturing. *Energy & Environment*, DOI: <https://doi.org/10.1177/0958305X231155494>. [in English].

17. Yang X., Xu Y., Razzaq A., Wu D., Cao J., & Ran Q. (2023). Roadmap to achieving sustainable development: Does digital economy matter in industrial green transformation? *Sustainable Development*, No. . Pp. 2583–2599. [in English].